

GELİŞME VE DEMOKRASİ: KALKINMAYLA DEMOKRATİKLEŞME YA DA KALKINMANIN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ

Şevket ÖKTEN
Harran Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi

Kalkınma ve demokrasi arasında, bunların hangisinin daha öncelikli olduğunu savunmaya bağlı olarak değişen farklı görüşler söz konusudur. Bunlardan biri, demokrasiyi ekonomik gelişmeye bağımlı bir durum olarak açıklar. Bu görüşe göre bir ülkenin gelişmişlik durumu ne kadar yüksekse demokrasiyi yaşatmaansı da o kadar yüksektir. Diğer görüş ise, serbest piyasa ekonomisinin kurumları olarak tanımlanan demokrasinin gelişme/kalkınma için ön koşul olduğunu iddia eder.

Demokrasinin iktisadi gelişmenin doğal olarak ürünü olarak kabul edilmesi veya tersine demokrasinin hızlı ve dengeli bir iktisadi gelişmenin kendiliğinden doğmasına yol açacağı iddiaları sonuç olarak aynı temel varsayımın iki değişik versiyonudur. Fakat gelişme/kalkınma gibi çok boyutlu bir süreçte bu tarz indirgemeci bir yaklaşımın, sürecin kapsamlı bir analizi noktasında yetersiz kalacağı kuşkusuzdur.

Sosyal olguların çok boyutluluğundan hareketle bu çalışmada, ekonomik kalkınma “insan merkezli” bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Toplumsal adaleti, yoksulluk sorununu, göz ardı eden ve toplum katılımını sağlayamayan kalkınma girişimlerinin toplumsal barışı sağlamayacağı gibi çatışmaları daha arttıracığı iddia edilmekte ve riskleri olabildiğince ortadan kaldırmanın en temel yolu olarak kalkınma sürecinde demokratik iyi yönetim ilkesi, başka bir ifadeyle kalkınmanın demokratikleştirilmesi savunulmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER

Gelişme, Demokratik Yönetişim